

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1So/80/2013
Identifikačné číslo spisu:	7013200870
Dátum vydania rozhodnutia:	10.02.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Igor Belko
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:7013200870.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Igora Belka a z členov Ing. JUDr. Miroslava Gavalca, PhD. a JUDr. Eleny Berthotyovej PhD., v právnej veci navrhovateľky: K. O. Q., bývajúca v I. S., proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie, Bratislava, Ul. 29. augusta č. 8, o výšku invalidného dôchodku, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 2Sd/45/2013-17 zo dňa 3. septembra 2013, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 2Sd/45/2013-17 zo dňa 3. septembra 2013 p o t v r d z u j e .

Navrhovateľke náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Krajský súd v Košiciach napadnutým rozsudkom uvedeným vo výroku tohto rozsudku potvrdil rozhodnutie č. XXX XXX XXXX X zo dňa 21.03.2013, ktorým odporkyňa podľa § 73, § 112 ods. 4 a § 82 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej iba „zákon o sociálnom poistení“) zvýšila navrhovateľke sumu invalidného dôchodku od 21.11.2012 na 137,50 eur mesačne. Zároveň rozhodla o zákonomnom zvýšení invalidného dôchodku od 01.01.2013 na sumu 143,40 eur mesačne podľa § 82 a § 293ce zákona o sociálnom poistení a § 1 opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR č. 329/2012 Z. z., ktorým sa ustanovuje pevná suma zvýšenia dôchodkovej dávky a percento zvýšenia úrazovej renty. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že odporkyňa rozhodla na podklade posudku posudkového lekára sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky Spišská Nová Ves z 21.02.2013, podľa ktorého navrhovateľka je invalidná podľa § 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení s mierou poklesu schopností vykonávať zárobkovú činnosť 55 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Z odôvodnenia rozsudku krajského súdu vyplýva, že posudkoví lekári sociálneho poistenia vychádzali z lekárskeho nálezov z hospitalizácie a z odborných vyšetrení a ich diagnostických záverov, pričom posudkový lekár sociálneho poistenia, ústredia doplnil tieto vyšetrenia vlastným neurologickým vyšetrením, a obaja posudkoví lekári dospeli k rovnakým záverom, že zdravotný stav navrhovateľky sa

od operácie zhoršil pridružením bolestí v krčnej chrbtici s vyžarovaním do ľavého ramena. Rozhodujúcim zdravotným postihnutím je preto porucha funkcie drierkovej chrbtice a radikulopatia S1 vľavo, kap. XV., oddiel E, položka 4, písm. b) prílohy 4 zákona o sociálnom poistení. Ostatné ochorenia - krčno-ramenný syndróm vľavo s radikulárnou iritáciou C5-C6 bez periférneho motorického deficitu a poškodenie ľavého pletenca - impingement syndróm, zhoršujú výkonnosť navrhovateľky, a preto miera poklesu schopností vykonávať zárobkovú činnosť bola posudkovými lekármi navýšená o 10 %. Vzhľadom na zmenu miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť odporca zvýšil sumu invalidného dôchodku navrhovateľke. Námietku navrhovateľky, že podľa informácie iných lekárov, ktorí ju liečia, eventuálne ošetrujú, by mala mať vyššiu mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, krajský súd nepovažoval za právne významnú vzhľadom na to, že stanovenie miery poklesu schopností vykonávať zárobkovú činnosť je odborná medicínska otázka, ktorú zákon zveruje posudkovým lekárom sociálneho poistenia. Posudkoví lekári postupovali podľa zákonných ustanovení a svoj záveru aj dostatočne odôvodnili.

K námietke navrhovateľky, že došlo k zámene, eventuálne nesprávne označeného zdravotníckeho zariadenia, ktoré vyhotovilo lekársku správu, krajský súd uviedol, že tá nemá právny význam pre posúdenie zákonnosti správneho rozhodnutia, avšak krajský súd po nahliadnutí do posudkového spisu zistil, že lekárske nálezy neurochirurgickej ambulancie majú pečiatku Fakultná nemocnica s poliklinikou Nové Zámky (lekársky nález z 19.01.2009, 02.10.2007) a lekárske nálezy z 05.01.2012 a 02.07.2012 sú vyhotovené lekárom Fakultnej nemocnice Nitra. Je nepochybné, že napadnuté rozhodnutie sa týka navrhovateľky a spôsob označovania číselného označovania rozhodnutia je vecou odporcu. Preskúvaným rozhodnutím odporca nerozhodoval o priznaní úrazovej renty navrhovateľke, ale vo výrokovej časti rozhodnutia iba uviedol plný názov opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR č. 329/2012 Z. z., ktorý sa týka zvýšenia jednak dôchodkových dávok, a jednak zvýšenia úrazových rent.

Podľa názoru krajského súdu navrhovateľka nepreukázala žiadne skutočnosti, ktoré by svedčili o tom, že jej zdravotný stav by podmieňoval vyššie percento miery poklesu schopností vykonávať zárobkovú činnosť, resp. ktoré by spochybňovali alebo vyvracali zhodné posudkové závery posudkových lekárov, považoval rozhodnutie odporcu za vydané v súlade so zákonom a preto ho potvrdil.

Proti rozsudku podala navrhovateľka odvolanie z dôvodov, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci - § 205 ods. 2 písm. b) OSP, súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonala navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností - § 205 ods. 2 písm. c) OSP, súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam - § 205 ods. 2 písm. d) OSP a doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré neboli doteraz uplatnené - § 205a OSP.

Navrhovateľka žiadala, aby bol vykonaný dôkaz, röntgenový snímok, čo žiadala už v konaní na krajskom súde, pričom ten krajským súdom vykonaný nebol. Krajský súd spochybnil lekárske nálezy a schopnosti odborných lekárov, resp. špecialistov v príslušnom odbore. Tým pádom ani posudkoví lekári nevychádzali zo správneho vyhodnotenia a zaradenia dlhodobého nepriaznivého zdravotného stavu navrhovateľky do príslušnej kapitoly a ani samotný odporca nevychádzal z dostatočne zistených skutkových tvrdení. Potom aj sudkyňa vychádzala z nesprávneho vyhodnotenia záverečných posudkov. Ďalej poukázala na nesprávny popis zdokumentovania zo strany krajského súdu k lekárskeým nálezom z neurochirurgie Nové Zámky a Nitry.

Navrhovateľka trvá na tom, že s posudkami nesúhlasí, ani s daným percentuálnym zvýšením a kategorizačným zaradením. Preto navrhovateľka spolu s odvolaním poslala súdu kompletnú zdravotnú dokumentáciu a rtg. snímky. Nesúhlasí ďalej ani s označením rozhodnutia, kde k jej rodnému číslu bola pridaná 0.

Navrhovala preto rozsudok krajského súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Odporkyňa v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľky uviedla, že dôvody uvedené v odvolaní

nepovažuje za opodstatnené. Dokazovanie vo veciach sociálneho poistenia je zverené posudkovým lekárom sociálneho poistenia na účely súdneho i správneho konania. Navrhovateľka neuvedla žiadne nové skutočnosti, ktoré by spochybňovali úplnosť, objektivitu a presvedčivosť posudkov. Pochybnosti navrhovateľky o tom, že jej zdravotný stav nebol v konaní správne posúdený, sú vyvolané len jej subjektívnym presvedčením, čo nie je dôvod na spochybnenie správnosti skutkových zistení a záverov prijatých v konaní. Podľa odporkyne navrhovateľka v konaní nepreukázala, že by jej zdravotný stav bol zhoršený v rozsahu odôvodňujúcom určenie vyššej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Navrhovala preto rozhodnutie krajského súdu ako vecne správne potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 250s OSP v spojení s § 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 OSP a jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z.) dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľky nie je dôvodné. Rozsudok verejne vyhlásil dňa 10. februára 2015 po tom, čo deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk najmenej päť dní vopred (§ 156 ods. 1 a 3 OSP).

Podľa § 70 ods. 1 zákona poistenec má nárok na invalidný dôchodok, ak sa stal invalidný, získal počet rokov dôchodkového poistenia uvedený v § 72 a ku dňu vzniku invalidity nespĺňa podmienky nároku na starobný dôchodok alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

Podľa § 71 zákona je poistenec invalidný, ak pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou (ods. 1).

Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej, duševnej a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby (ods. 3).

Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje na základe lekárskeho správ a údajov zdravotnej dokumentácie a komplexných vyšetrení a ich záverov (ods. 4).

V konaní o preskúmanie rozhodnutí odporkyne o dávkach dôchodkového poistenia, v rámci ktorých sa rozhoduje o invalidnom dôchodku (§ 70 zákona), je nevyhnutnou požiadavkou dôsledne objasnený zdravotný stav žiadateľa o dávku z hľadiska určenia miery poklesu jeho schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Vzhľadom na to, že posúdenie dlhodobosti nepriaznivého zdravotného stavu a jeho následkov na schopnosť občana vykonávať zárobkovú činnosť vyžaduje odborné lekárske znalosti, vo veciach sociálneho poistenia je dokazovanie v tomto smere zverené posudkovým lekárom sociálneho poistenia príslušnej pobočky resp. ústredia (§ 153 ods. 5 zákona).

Z obsahu pripojeného administratívneho spisu súd zistil, že zdravotný stav navrhovateľky bol posudzovaný, na základe žiadosti o invalidný dôchodok zo dňa 13.01.2010, dňa 28.01.2010, posudkovým lekárom sociálneho poistenia, Sociálna poisťovňa, pobočka Spišská Nová Ves. Ako rozhodujúce zdravotné postihnutie bolo určené zdravotné postihnutie zaradené do kapitoly XV. - choroby podporného a pohybového aparátu, oddielu E - dorzopatia, deformujúca dorzopatia, spondylartropatia, pod položkou 4 - stavy po operácii chrbtice a medzistavcových platničiek, stavy po úraze chrbtice, písmeno b) - často recidivujúce prejavy nervového a svalového dráždenia, slabosť svalového korzetu chrbta s podstatným obmedzením celkovej výkonnosti organizmu, s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 45 %. Navrhovateľka tak bola uznaná za invalidnú.

Dňa 22.03.2010 vydala odporkyňa rozhodnutie, ktorým priznala navrhovateľke invalidný dôchodok.

Znova bol zdravotný stav navrhovateľky posudzovaný dňa 10.03.2011, posudkovým lekárom

sociálneho poistenia Sociálna poisťovňa, pobočka Spišská Nová Ves, na základe kontrolnej lekárskej prehliadky. Ako rozhodujúce zdravotné postihnutie boli určené Stavy po operácii chrbtice a medzistavcových platničiek, stavy po úraze chrbtice, často recidivujúce prejavy nervového a svalového dráždenia, slabosť svalového korzetu chrbta s podstatným obmedzením celkovej výkonnosti organizmu - kapitola XV, oddiel E, položka 4, písm. b), s mierou poklesu 45%. Podľa výroku posudku je navrhovateľka naďalej invalidná podľa § 71 ods. 1 zákona, lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Zdravotný stav navrhovateľky bol posudzovaný aj 21.2.2013, posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálna poisťovňa, pobočka Spišská Nová Ves, a to na základe žiadosti navrhovateľky o zvýšenie sumy invalidného dôchodku. Rozhodujúcim zdravotným postihnutím boli určené stavy po operácii chrbtice a medzistavcových platničiek, stavy po úraze chrbtice, často recidivujúce prejavy nervového a svalového dráždenia, slabosť svalového korzetu chrbta s podstatným obmedzením celkovej výkonnosti organizmu - kapitola XV, oddiel E, položka 4, písm. b), s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 45%. Ako iné zdravotné postihnutia boli ustálené CB sy vľavo s radikulárnou iritáciou C5-C6, bez periférneho motorického deficitu, poškodenie ľavého pleca impingement syndróm odôvodňujúce navýšenie percentuálnej miery o 10 %. Podľa výroku posudku je navrhovateľka invalidná podľa § 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou, miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách nie je 45 %, ale 55 %.

Dňa 21.03.2013 vydala odporkyňa rozhodnutie, ktorým podľa § 73, § 112 ods. 4 a § 82 zákona o sociálnom poistení zvýšila sumu invalidného dôchodku navrhovateľky od 21.11.2012 na sumu 137,50 eur mesačne a podľa § 82 a § 293ce zákona o sociálnom poistení a § 1 opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 329/2012 Z. z., ktorým sa ustanovuje pevná suma zvýšenia dôchodkovej dávky a percento zvýšenia úrazovej renty, od 01.01.2013 zvýšila invalidný dôchodok na sumu 143,40 eur mesačne.

Dňa 16.05.2013 bol zdravotný stav navrhovateľky posudzovaný posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálna poisťovňa, pobočka Spišská Nová Ves, na základe konania o opravnom prostriedku proti rozhodnutiu odporkyne zo dňa 21.03.2013. Posudkový lekár dospel k rovnakým záverom, ako pri predchádzajúcom posudzovaní a uviedol, že trvá na pôvodnom posudku.

Na základe konania o opravnom prostriedku proti rozhodnutiu odporkyne zo dňa 21.03.2013, bol zdravotný stav navrhovateľky posudzovaný posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálna poisťovňa, ústredie, vysunuté pracovisko Prešov dňa 10.06.2013. Aj tento posudkový lekár dospel k totožným záverom, ako pri predchádzajúcich posúdeniach.

Krajský súd následne vydal napadnutý rozsudok, ktorým rozhodnutie odporkyne zo dňa 21.03.2013 potvrdil.

Odvolací súd sa stotožnil so skutkovými a právnymi dôvodmi rozsudku krajského súdu, ktorý po preskúmaní napadnutého rozhodnutia odporkyne postupom podľa § 250q ods. 2 OSP rozhodnutie odporkyne potvrdil.

Podľa názoru odvolacieho súdu, je z postupu krajského súdu zrejmé, že dôsledne skúmal, či závery podaných posudkov majú podklad v lekárskejších nálezoch a vyšetreniach všetkých zdravotných problémov, ktoré navrhovateľka udávala, najmä tých, ktoré sú z objektívneho hľadiska spôsobilé znižovať pracovný potenciál. Krajský súd preto nepochybil, ak na základe výsledkov vykonaného dokazovania považoval rozhodnutie odporkyne za správne a odvolaniu navrhovateľky nevyhovel.

Vychádzajúc z uvedeného neboli pochybnosti o aké dôkazné prostriedky odporkyňa oprela svoje rozhodnutie a odvolací súd zhodne s názorom krajského súdu dospel k záveru, že odporkyňa riadne vyhodnotila dokazovanie, ktoré vyústilo v správne zistený skutkový stav, z ktorého odporkyňa

vychádzala pri svojom rozhodovaní. Ani odvolací súd nezistil v rozsahu podaného odvolania také pochybenia napadnutého rozhodnutia odporkyne resp. konania, ktoré mu predchádzalo, ktoré by odôvodňovali jeho zrušenie, preto pokiaľ sa krajský súd stotožnil s jej právnym záverom, považoval tento jeho názor odvolací súd za správny. Súd prvého stupňa svoje rozhodnutie náležitým spôsobom odôvodnil a zaujal aj stanovisko k námietkam navrhovateľky a odvolací súd s prihliadnutím na ust. § 219 ods. 2 v spoj. s § 250l ods. 2 OSP nezistil dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku a na tieto odkazuje.

Navrhovateľka nepredložila v odvolacom konaní žiaden dôkaz, ktorý by tento záver spochybňoval, alebo ktorý by nasvedčoval inému rozsahu zdravotného poškodenia, ako bol v čase rozhodovania odporkyňou ustálený. Neuvedla nič nové, s čím by sa posudkoví lekári sociálneho poistenia neboli zaoberali. Pochybnosti navrhovateľky o tom, že jej zdravotný stav nebol v konaní správne posúdený, preto súd považoval za nedôvodné, vyvolané len jej subjektívnym presvedčením, ktoré však nezakladá dôvod na spochybnenie správnosti skutkových zistení a záverov prijatých v konaní. Posudky posudkových lekárov predložené v konaní sú z hľadiska skutkového úplné, dostatočne podložené odbornými vyšetreniami a nálezmi, ako aj zdravotnou dokumentáciou, sú bez nejasností a vnútorných rozporov a vo svojich záveroch sa zhodujú. Nebol preto daný dôvod na ďalšie dokazovanie. Ak by sa však v budúcnosti zdravotný stav navrhovateľky zhoršil, nič jej nebráni opätovne podať žiadosť o prehodnotenie jej zdravotného stavu.

Navrhovateľkou uvádzané výčitky nezakladajú podľa názoru odvolacieho súdu objektívne pochybnosti o odbornosti resp. objektívnosti posudkových lekárov, ktoré by vyžadovali vykonať nové dokazovanie vo veci. Posúdenie zdravotného stavu žiadateľa o invalidný dôchodok je podľa platných právnych predpisov zverené posudkovým lekárom sociálneho poistenia. Z posudkov nachádzajúcich sa v administratívnom spise odporcu je zjavné, že títo komplexne zhodnotili zdravotný stav navrhovateľa, pričom vzali do úvahy aj ňou predložené lekárske správy. Posudkoví lekári sociálneho poistenia dospeli vo všetkých lekárskejších posudkoch k rovnakým záverom, pokiaľ ide o rozhodujúce zdravotné postihnutie i mieru poklesu vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. V konaní sa nepreukázali skutočnosti vyvolávajúce objektívne pochybnosti o ich odbornosti resp. predpojatosti v konkrétnej veci a navrhovateľka ani žiadne námietky zaujatosti voči posudkovému lekárovi v zmysle zákona o sociálnom poistení v konaní nevzniesla, preto nebol dôvod na prípadné ďalšie dokazovanie.

Námietky navrhovateľky preto neboli spôsobilé spochybniť správnosť napadnutého rozhodnutia krajského súdu.

Na základe výsledkov vykonaného dokazovania, podľa názoru odvolacieho súdu, krajský súd dôvodne považoval rozhodnutie odporkyne za správne a odvolaniu navrhovateľky nevyhovelo. O zákonnosti takéhoto postupu nemal pochybnosti ani Najvyšší súd Slovenskej republiky a preto jeho rozsudok ako vecne správny podľa § 219 OSP potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 v spojení s § 250l ods. 2 a § 224 ods. 1 OSP tak, že ich náhradu navrhovateľke nepriznal, pretože v odvolacom konaní nebola úspešná.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.